

نام درس: جامعه‌شناسی سلامت کد درس: ۱۳

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی:

دانشجویان با مفاهیم اجتماعی و فرهنگی بیماری از آغاز ابتدا تا سرانجام آن که از نوشتارهای علوم رفتاری که مرتبط با موضوع «سلامت» است آشنا خواهند گردید. مباحث این درس بر رابطه متقابل مسائل و پدیده‌های اجتماعی با بیماری‌ها، سلامتی و مرگ انسان‌ها و تأثیرات محیط‌های اجتماعی و فرهنگی بر سطح سلامت جامعه و ماهیت دسترسی و دستیابی به خدمات مراقبت بهداشتی تمرکز دارد.

شرح درس:

در این درس شیوه‌های علمی برخورد با پدیده‌های اجتماعی - پزشکی ارایه می‌گردد و زمینه فکری لازم به منظور شناخت و تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی - پزشکی در جامعه ایرانی در دانشجویان ایجاد می‌گردد و در پایان درس دانشجو قادر به ارتباط دادن ساخت و سازمان جامعه با مسائل بهداشتی و درمانی خواهد بود.

سرفصل‌ها: (۳۴ ساعت نظری)

- کلیات جامعه‌شناسی سلامت
- سلامت و بیماری، نگرشی به مفاهیم سلامت، بیماری و درمان
- فرهنگ، نهادهای اجتماعی و بیماری
- الگوی اجتماعی بیماری‌ها
- آسیب‌شناسی اجتماعی و بهداشت
- رفتارشناسی بیماری و نقش‌های اجتماعی
- رابطه پزشک و بیمار
- کاربرد جامعه‌شناسی سلامت
- سرمایه اجتماعی، مسئولیت اجتماعی
- حقوق شهروندی و تکریم مشتری
- تعیین‌کننده‌های اجتماعی موثر بر سلامت (SDH)
- بیماری و جنبه‌های سیاسی آن مانند ایدز
- جامعه‌شناسی جمعیت و رشد آن
- تحلیل سیاست‌های کنترل جمعیت
- سلامت مبتنی بر جامعه
- مشارکت مردمی و روش‌های جلب آن
- همکاری بین بخشی و روش‌های جلب آن

روش‌های یادگیری:

سخنرانی، بحث در گروه کوچک، آموزش مبتنی بر مشکل (PBL)، کار گروهی درباره دو مهارت توصیف و تحلیل یک تجربه یا رفتار یا تعامل، یادگیری مبتنی بر مباحثه (DBL)، پرسش و پاسخ، بحث جمعی

راهنمای کلی مدرس:

از مدرسین این درس انتظار می‌رود اولاً طرح درس جامع و مبسوطی تهیه نموده، ثانیاً جهت انجام آزمون از درس مزبور پیشنهاد می‌گردد از روش‌های تکوینی و پایانی به تناسب اهداف درس استفاده گردد. شایان ذکر است که طرح دروس نمونه پیوست گردیده است.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- ۱- محسنی، م. جامعه شناسی پزشکی. تهران،
- ۲- یارمحمدتوسکی، م. جامعه شناسی برای گروه‌های علوم پزشکی.
- ۳- پور رضا، ا. جامعه شناسی سلامت، ثروت و عدالت، ریچارد ویلکینسون و کیت پیکت،
- 4- Conard P. Leiter V. Health and health care as social problems

سایر منابع:

- ۱- کاکرهام، و. جامعه شناسی پزشکی. مشهد، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۲- فرزینپور، ف. ارزشیابی سلامت همگانی و جامعه. تهران، انجمن علمی کیفیت ایران.
- 3-Conard p. The medicalization of society: Johns Hopkins university press

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزیابی تکوینی: پرسش و پاسخ در پایان هر جلسه، ارزیابی تکلیف کلاسی با موضوع توصیف و تحلیل رفتارهای اجتماعی در سلامت / توصیف و تحلیل یک تجربه و کار گروهی در قالب ارائه نتایج بصورت سمینار گروهی، آزمون کتبی چندگزینه‌ای در میان ترم
ارزیابی نهایی: آزمون کتبی

